

Dokument z posiedzenia

B8-0397/2017

7.6.2017

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa

zgodnie z art. 123 ust. 2 Regulaminu

w sprawie sytuacji w Demokratycznej Republice Konga
(2017/2703(RSP))

Michèle Rivasi, Maria Heubuch, Heidi Hautala, Judith Sargentini, Bart Staes, Jordi Solé, Igor Šoltes
w imieniu grupy Verts/ALE

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji w Demokratycznej Republice Konga
(2017/2703(RSP))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Demokratycznej Republiki Konga (DR Konga),
- uwzględniając ugody polityczne dotyczące DR Konga z dni 31 grudnia i 18 października 2016 r.,
- uwzględniając rezolucję Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP–UE z dnia 15 czerwca 2016 r. w sprawie sytuacji przedwyborczej i stanu bezpieczeństwa w DR Konga,
- uwzględniając rezolucję Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP–UE z dnia 18 maja 2011 r. w sprawie wyzwań dla przyszłości demokracji i poszanowania porządku konstytucyjnego w państwach AKP i UE,
- uwzględniając wspólne oświadczenie prasowe z dnia 16 lutego 2016 r. wydane przez ONZ, Unię Afrykańską, Unię Europejską i Międzynarodową Organizację Frankofonii,
- uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz jej rzecznika dotyczące sytuacji w Demokratycznej Republice Konga,
- uwzględniając oświadczenia delegatury UE w Demokratycznej Republice Konga w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w tym kraju, procesu wyborczego i tzw. dialogu narodowego,
- uwzględniając konkluzje Rady z dni 6 marca 2017 r. oraz 17 października i 23 maja 2016 r. w sprawie Demokratycznej Republiki Konga,
- uwzględniając oświadczenie zespołu międzynarodowych wysłanników i przedstawicieli regionu Wielkich Jezior Afrykańskich z dnia 2 września 2015 r. w sprawie wyborów w Demokratycznej Republice Konga,
- uwzględniając oświadczenia specjalnego wysłannika ONZ w regionie Wielkich Jezior z dnia 15 sierpnia 2016 r. w sprawie sytuacji w regionie i we wschodniej części Konga,
- uwzględniając sprawozdanie śródkresowe grupy ekspertów ONZ do spraw Demokratycznej Republiki Konga z dnia 28 grudnia 2016 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat prasowy specjalnej przedstawiciel Unii Afrykańskiej ds. obrońców praw człowieka oraz specjalnego przedstawiciela Unii Afrykańskiej ds. więzień i warunków przetrzymywania w Afryce z dnia 12 lutego 2015 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka po wydarzeniach związanych ze zmianą prawa

wyborczego w DR Kongo,

- uwzględniając sprawozdanie Wspólnego Biura ONZ ds. Praw Człowieka MONUSCO–OHCHR w sprawie przypadków łamania praw człowieka w DR Kongo w kontekście wydarzeń w dniu 19 grudnia 2016 r.,
 - uwzględniając przedłożone przez Wspólne Biuro ONZ ds. Praw Człowieka MONUSCO–OHCHR sprawozdanie ze wstępnego dochodzenia w sprawie przypadków łamania praw człowieka i aktów przemocy popełnionych podczas demonstracji w Kinszasie w dniach 19–21 września 2016 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka i działalności Wspólnego Biura ONZ ds. Praw Człowieka w Demokratycznej Republice Kongo z dnia 27 lipca 2015 r.,
 - uwzględniając umowę ramową dotyczącą pokoju, bezpieczeństwa i współpracy w DR Kongo i regionie, podpisaną w Addis Abebie w lutym 2013 r.,
 - uwzględniając decyzje Rady UE z dnia 12 grudnia 2016 r. i 29 maja 2017 r. w sprawie środków ograniczających wobec Demokratycznej Republiki Kongo,
 - uwzględniając umowę o partnerstwie z Kotonu podpisaną w dniu 23 czerwca 2000 r. i zmienioną dnia 25 czerwca 2005 r., a następnie dnia 22 czerwca 2010 r.,
 - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów z czerwca 1981 r.,
 - uwzględniając deklaracje z Nairobi z grudnia 2013 r.,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że zgodnie z konstytucją Kongo wybory miały się odbyć w 2016 r.;
- B. mając na uwadze, że zgodnie z konstytucją prezydent nie może sprawować urzędu dłużej niż przez dwie kadencje; mając na uwadze, że wobec tego obecny prezydent Joseph Kabila nie może sprawować urzędu przez trzecią kadencję;
- C. mając na uwadze, że prezydent Kabila nie szczędził wysiłków, by odroczyć wybory;
- D. mając na uwadze, że w dniu 31 grudnia 2016 r. rządząca Kongiem partia AMP oraz największa koalicja opozycyjna Zgromadzenie Sił na rzecz Zmiany Społecznej i Politycznej (zwana dalej „Zgromadzeniem”) zawarły w następstwie rozmów, podczas których rolę mediatora przyjęła Krajowa Konferencja Episkopatu Kongo (CENCO), przełomową ugodę polityczną, przedstawiając plan politycznego rozwiązania kryzysu wyborczego; mając na uwadze, że na podstawie tej ugody przedłużono kadencję prezydenta Kabili do momentu wybrania jego następcy, co ma nastąpić przed końcem 2017 r.;
- E. mając na uwadze, że nie poczyniono żadnych postępów w realizacji ugody, a także mając na uwadze, że pod koniec marca CENCO zrezygnowała z roli mediatora z powodu impasu w jej wdrażaniu;

- F. mając na uwadze, że naruszając grudniową ugodę, prezydent Kabila nie wyznaczył tymczasowego premiera spośród przedstawicieli opozycji;
- G. mając na uwadze, że oprócz kryzysu konstytucyjnego w kraju wciąż mają miejsce poważne represje wobec opozycji, przypadki nękania obrońców praw człowieka, zabójstw i pobic protestujących, zniknięć, zatrzymań bez prawa kontaktu oraz uciszania mediów;
- H. mając na uwadze, że w kraju poważnie ograniczono wolność słowa i zgromadzeń, w tym przez nadużywanie siły wobec uczestników pokojowych demonstracji, dziennikarzy, przywódców politycznych i innych osób, które sprzeciwiają się próbom umożliwienia prezydentowi Kabili pozostania u władzy po upływie dwóch kadencji przewidzianych w konstytucji;
- I. mając na uwadze, że w stolicy Konga Kinszasie siły bezpieczeństwa zastrzeliły co najmniej 20 protestujących, którzy wyszli na ulice domagając się ustąpienia Kabili z urzędu w związku z wygaśnięciem jego konstytucyjnego mandatu;
- J. mając na uwadze, że poprzednie protesty we wrześniu 2016 r. przeciwko dalszemu sprawowaniu urzędu przez prezydenta Kabilę zakończyły się brutalnym atakiem na protestujących i siły opozycji; mając na uwadze, że ONZ poinformowała o 422 ofiarach łamania praw człowieka w Kinszasie przez funkcjonariuszy państwowych, w tym 48 zabitych i 143 rannych, aresztowaniu i bezprawnym przetrzymywaniu ośmiu dziennikarzy i 288 innych osób oraz zniszczeniu lokali należących do partii politycznych;
- K. mając na uwadze, że wspierana przez ONZ rozgłośnia radiowa Radio Okapi oraz belgijska francuskojęzyczna stacja radiowo-telewizyjna RTBF zostały tymczasowo zagłuszone; mając na uwadze, że w Kinszasie zamknięto rozgłośnię Radio France Internationale (RFI);
- L. mając na uwadze, że według ONZ i szeregu organizacji praw człowieka za liczne przypadki łamania praw człowieka odpowiadają urzędnicy państwowi oraz że odnotowano jedynie nieznaczne postępy, jeżeli chodzi o stawianie głównych sprawców przed sądem;
- M. mając na uwadze, że w centralnej prowincji Kasai wybuchł nowy konflikt; mając na uwadze, że w marcu 2017 r. zabito dwóch członków grupy ekspertów ONZ ds. Konga oraz że w tym samym miesiącu rebelianci urządzili zasadzkę i zabili 40 policjantów; mając na uwadze, że według ONZ skutkiem walk między rebeliantami a oddziałami rządowymi jest co najmniej 500 ofiar śmiertelnych i 1 mln uchodźców; mając na uwadze, że ONZ odkryła 40 mogił zbiorowych; mając na uwadze, że oskarża się siły zbrojne DR Konga o nadużywanie siły, co stanowi naruszenie międzynarodowego prawa humanitarnego;
- N. mając na uwadze, że w dniu 8 marca 2017 r. Wysoki Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka Zeid Ra'ad Al Hussein wezwał do utworzenia komisji śledczej w celu zbadania aktów przemocy w prowincji Kasai;
- O. mając na uwadze, że sytuacja w zakresie bezpieczeństwa na wschodzie kraju nadal

budzi zaniepokojenie;

- P. mając na uwadze, że górnictwo nieformalne lub „rzemieślnicze” odpowiada nawet za jedną piątą wyników ekonomicznych Konga i zapewnia zatrudnienie milionom ludzi we wschodniej części tego kraju; mając na uwadze, że jest to łatwo dostępne źródło dochodu zarówno dla rebeliantów, jak i skorumpowanych żołnierzy rządowych, a także dla handlarzy z krajów ościennych prowadzących działalność bezpośrednio lub za pośrednictwem uzbrojonych miejscowych sojuszników;
- Q. mając na uwadze, że w ramach działań na rzecz zwalczania przyczyn przemocy we wschodnich rejonach kraju rząd DR Konga wraz z 10 innymi krajami oraz czterema instytucjami regionalnymi i międzynarodowymi przyjął w lutym 2013 r. program na rzecz umocnienia pokoju w kraju; mając na uwadze, że różne starania rządu Konga i jego zagranicznych partnerów, w tym program stabilizacji, działania na rzecz demobilizacji i reforma sektora bezpieczeństwa, przynoszą mierne rezultaty;
1. głęboko ubolewa z powodu opóźnień w organizacji planowanych wyborów prezydenckich i parlamentarnych w DR Konga, co stanowi poważne naruszenie kongijskiej konstytucji;
 2. z zadowoleniem przyjmuje ugodę polityczną zawartą między partiami kongijskimi zawierającą propozycję rozwiązania kryzysu, pozostaje jednak poważnie zaniepokojony impasem, w którym znalazła się jej realizacja;
 3. wzywa w związku z tym prezydenta Kabilę, by uszanował warunki ugody i umożliwił przeprowadzenie w 2017 r. wyborów prezydenckich, w których nie może brać on udziału jako kandydat;
 4. wzywa Sojusz na rzecz Większości Prezydenckiej do negocjowania w dobrej wierze wprowadzenia ugody w życie i do nieprowadzenia gry na zwłokę, która umożliwiałaby prezydentowi Kabili dalsze pozostawanie u władzy;
 5. wzywa rząd Konga do natychmiastowego zajęcia się nierozstrzygniętymi kwestiami związanymi z porządkiem kalendarza wyborczego, budżetem i aktualizacją spisu wyborców, aby w ciągu najbliższych miesięcy umożliwić przeprowadzenie wolnych, uczciwych i przejrzystych wyborów;
 6. przypomina, że Niezależna Państwowa Komisja Wyborcza powinna być instytucją bezstronną i pluralistyczną, dysponującą wystarczającymi zasobami, aby umożliwić wszechstronny i przejrzysty proces;
 7. zwraca się do władz Konga o jak najszybszą ratyfikację Afrykańskiej karty na rzecz demokracji, wyborów i dobrych rządów;
 8. stanowczo potępia wszelkie akty przemocy, przypadki naruszania praw człowieka, niesłuszných aresztowań i bezprawnego przetrzymywania, politycznego zastraszania społeczeństwa obywatelskiego i działaczy opozycji, a także przypadki naruszania wolności prasy i wolności słowa, które miały miejsce w związku z kryzysem wyborczym w DR Konga; wzywa do uwolnienia wszystkich osób przetrzymywanych ze względów politycznych; uważa, że przetrzymywanie ich stanowi poważne

naruszenie podstawowych wartości wyrażonych w umowie z Kotonu;

9. przypomina, że na mocy umowy z Kotonu DR Kongo zobowiązała się do poszanowania demokracji, praworządności i zasad praw człowieka, co obejmuje wolność słowa i mediów, dobre rządy i przejrzystość w sprawowaniu funkcji politycznych; apeluje do rządu Konga o dotrzymanie tych zobowiązań zgodnie z art. 11b oraz art. 96 i 97 umowy z Kotonu;
10. apeluje do władz kongijskich o przywrócenie warunków sprzyjających swobodnemu i pokojowemu korzystaniu z praw przysługujących w ramach wolności słowa, zrzeszania się i zgromadzeń oraz wolności prasy;
11. uważa, że krok ten ma decydujące znaczenie, jeżeli zaplanowane wybory, o ile ostatecznie się odbędą, mają być wolne i uczciwe;
12. wzywa rząd kongijski do natychmiastowego uchylenia rozporządzenia ministerialnego nr 010 CAB/M-CM/LMO/010/2016 z dnia 12 listopada 2016 r. w sprawie regulacji rozpowszechniania przekazów radiowych i telewizyjnych przez podmioty zagraniczne, gdyż nadmiernie ogranicza ono prawo do informacji zapisane w art. 24 konstytucji Konga;
13. apeluje do władz kongijskich o zagwarantowanie niezależności i odpowiedzialności kongijskich służb bezpieczeństwa, w tym narodowej agencji wywiadowczej i policji; w związku z tym apeluje do UE o wykorzystanie realizowanych w DR Kongo programów w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i bezpieczeństwa w celu wywarcia nacisku podczas dialogu z władzami kongijskimi w sprawie represji stosowanych przez siły bezpieczeństwa, a także o rozważenie możliwości zakończenia tych programów w przypadku braku postępów;
14. wzywa władze kongijskie do przeprowadzenia dochodzeń z myślą o postawieniu przed sądem i należytym ukaraniu funkcjonariuszy sił bezpieczeństwa i służb wywiadowczych oraz innych osób odpowiedzialnych za brutalne i nielegalne represje wobec działaczy, przywódców opozycji i innych osób, które sprzeciwiają się podejmowanym przez prezydenta Kabilę próbom przedłużenia okresu sprawowania władzy;
15. apeluje o natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie wszystkich przetrzymywanych, których uwięziono z powodów politycznych, i o wycofanie wszystkich postawionych im zarzutów; przypomina, że uwolnienie więźniów politycznych stanowi element środków budowy zaufania wymieniony w ugodzie z grudnia;
16. jest zaniepokojony niedawnymi doniesieniami o poważnych naruszeniach praw człowieka i prawa humanitarnego przez lokalne bojówki w prowincji Kasai, w tym rekrutacją i bezprawnym wykorzystywaniem dzieci-żołnierzy i zabijaniem ludności cywilnej przez członków sił bezpieczeństwa DR Kongo, co może stanowić zbrodnię wojenną w świetle prawa międzynarodowego; apeluje o niezależne dochodzenie w sprawie odnalezionych mogił zbiorowych i incydentów oraz naruszeń praw człowieka;
17. stwierdza, że władze kongijskie w powolnym tempie realizują plan rozbrojenia, demobilizacji i reintegracji (DDR) na wschodzie kraju; wzywa je do zwiększenia

wysiłków, a społeczność międzynarodową do większego wsparcia tego planu;

18. z zadowoleniem przyjmuje starania władz kongijskich służące wdrożeniu przepisów zabraniających handlu surowcami mineralnymi i ich przetwarzania na obszarach, gdzie dochodzi do nielegalnej eksploatacji minerałów, takich jak obszary kontrolowane przez ugrupowania zbrojne; wzywa władze kongijskie do sprawniejszego wdrażania przepisów, aby położyć kres nielegalnej eksploatacji surowców mineralnych, i nalega, by DR Kongo kontynuowała starania w celu przestrzegania inicjatywy na rzecz przejrzystości w przemyśle wydobywczym;
19. ubolewa nad nader pobłażliwym podejściem UE do kryzysu w DR Kongo i nie rozumie dlaczego UE wciąż nie rozpoczęła konsultacji na podstawie art. 96 umowy z Kotonu, mimo ciągłego łamania kluczowych postanowień umowy przez władze DR Kongo;
20. z zadowoleniem przyjmuje jednak fakt, że UE ostatecznie nałożyła ukierunkowane sankcje na osoby odpowiedzialne za represje wobec członków opozycji i opóźnianie wyborów, w tym zakaz podróżowania i zamrożenie aktywów;
21. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, Unii Afrykańskiej, Radzie Ministrów AKP–UE, Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP–UE, sekretarzowi generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz rządowi i parlamentowi Demokratycznej Republiki Kongo.